

Bilkent Üniversitesi
Matematik Bölümü

AYIN SORUSU

Kasım 2022

Soru:

p bir asal ve a bir pozitif tam sayı olmak üzere, her (p, a) ikilisi için $\{a_n\}$ ve $\{b_n\}$ dizileri

$$a_1 = a \text{ and } a_{n+1} = a_n + p \lfloor \sqrt[p]{a_n} \rfloor,$$

$$b_n = \sqrt[p]{a_n}$$

olarak tanımlanıyor. $\{b_n\}$ dizisi sonsuz sayıda tam sayı içerirse (p, a) ikilisine *iyi* ikili diyelim.

p nin hangi değerlerinde tüm $a = 1, 2, \dots$ değerleri için (p, a) iyi ikilidir?

Çözüm: Cevap: p nin tüm değerlerinde tüm $a = 1, 2, \dots$ değerleri için (p, a) iyi ikilidir.

p bir asal sayı ve a bir pozitif tam sayı olsun. $m^p > a$ olacak şekilde bir m pozitif tam sayısını alalım. $\{a_n\}$ artan dizisinin m^p den büyük olan en küçük terimi a_k olsun. Buna göre, $a_{k-1} < m^p$ ve

$$a_k - a_{k-1} = p \lfloor \sqrt[p]{a_{k-1}} \rfloor < pm.$$

Demek ki $r < pm$ olmak üzere, $a_k = m^p + r$ olur. $\{a_n\}$ dizisinin $(m+1)^p + r - 1$ sayısına eşit olan bir teriminin olduğunu gösterelim. p nin asal olduğuna göre,

$$((m+1)^p + r - 1) - (m^p + r) = \binom{p}{p-1} m^{p-1} + \binom{p}{p-2} m^{p-2} + \dots + \binom{p}{1} m$$

farkı pm sayısının bir katıdır. Buna göre, $\{a_n\}$ dizisinin $(m+1)^p$ den büyük olan en küçük terimi $a_l = (m+1)^p + r - 1$ şeklindedir.

Aynı yöntemi tekrar tekrar kullanarak $\{a_n\}$ dizisinin $(m+2)^p + r - 2$, $(m+3)^p + r - 3, \dots, (m+r-1)^p + 1$ terimlerini ve en sonunda $a_t = (m+r)^p$ terimini içerdiğini gösterebiliriz. Buna göre, $b_t = m+r$ bir tam sayı oluyor. Birbirinden yeterince uzak m sayıları seçerek $\{b_n\}$ dizisinin sonsuz sayıda tam sayı içerdiği sonucuna varıyoruz.